

**DOLNY
ŚLĄSK**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI STARA MORAWA W GMINIE STRONIE ŚLĄSKIE

AUTORZY - Grupa Odnowy Wsi Stara Morawa w składzie:

- Henryk Cyganik
- Barbara Majewska
- Jacek Rybczyński
- Barbara Sypek
- Anna Sypek

MODERATORZY:

- Barbara Sulma
- Krzysztof Szustka

Marzec 2012 r

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW	3
ANALIZA SWOT.....	6
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI	7
WIZJA	8
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....	9
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI	10
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	13
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO.....	15

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Stronie Śląskie
Koordynator gminny – Regionalnej Odnowy Wsi Dolnośląskiej -
Monika Ciesłowska

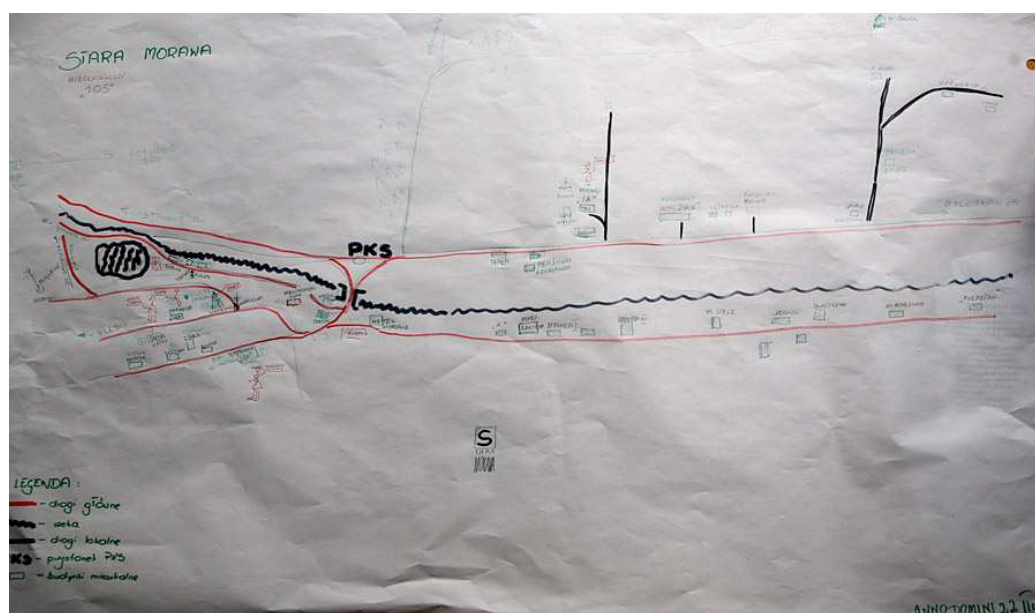
ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren górski (szczyty: Suszyca ,Łysiec)		X	
stan środowiska	Brak kanalizacji i wodociągów		X	
walory klimatu	Typowy dla Sudetów			X
walory szaty roślinnej	Roślinność mieszana z okazami chronionymi- rosiczka sudecka. Ogród japoński			X
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Śnieżnicki Park Narodowy		X	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Czaple ,dziki ,jelenie ,borsuki ,nietoperze		X	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Strumień górski (Kleśnica), sztuczny zbiornik wodny		X	
wody podziemne	Jaskinie w okolicach Wapiennika		X	
gleby	Klasy V i VI	X		
kopaliny	Rudy żelaza ,złota i srebra	X		
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury	„Wapiennik” ujęty w rejestrze zabytków			X
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Zabudowa rozrzucona	X		
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zabudowa jedno i wielorodzinną			
zabytki i pamiątki historyczne	Krzyż XIX wieczny ,Wapiennik ,Grota Wotywna Matki Boskiej(droga krzyżowa)			X
osobliwości kulturowe	Karl Franc Schinkel – opracował projekt Wapiennika			
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kult Groty Matki Boskiej			X
święta, odpusty, pielgrzymki	Organizacja świąt i odpustów w sąsiedniej parafii	X		
tradycje, obrzędy, gwara	Coroczny pochód św. Marcina ,odchody święta Hildegardy z Bingen Organizacja warsztatów artystycznych (malarstwo, grafika, papier czerpany)		X	
legandy, podania i fakty historyczne	Legenda o smoku „Na Łyścu”,Fakty historyczne- księżnej Marianny Orańskiej		X	
przekazy literackie	Publikacje książkowe , telewizja , radio		X	
ważne postacie i przekazy historyczne	Księżna Marianna Orańska , wieś w zapisach archiwalnych od XII-XIII wiek			X
specyficzne nazwy	Nazwy wioski na przestrzeni dziejów			X

	:Mirawa, Morau , Morawa , Alt Mohrau , Stara Morawa			
specyficzne potrawy	Żurek staromorawski, „ Kwakgleczle”		X	
dawne zawody	Rolnictwo (hodowla bydła i owiec)		X	
zespoły artystyczne, twórcy	Artyści profesjonalni zajmujący się sztuką piękną , malarstwem i grafiką- Rodzina Państwa Rybczyńskich	X		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Duża ilość		X	
działki pod domy letniskowe	Zabudowa pensjonatowa- plan zagospodarowania przestrzennego		X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe				
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Sołectwo otrzymało plac do zagospodarowania		X	
sale spotkań, świetlice, kluby	Rozpoczęty plan budowy domu spotkań		X	
miejsca uprawiania sportu	Zbiornik retencyjny			X
miejsca rekreacji	Zbiornik retencyjny			X
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Duża ilość szlaków turystycznych			
szkoły	Korzystanie z usług sąsiadującego miasta Stronie Śląskie	X		
przedszkola	jw.	X		
biblioteki	jw	X		
placówki opieki społecznej	jw	X		
placówki służby zdrowia	jw	X		
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	częściowe		X	
kanalizacja	częściowe		X	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	częściowe		X	
chodniki, parkingi	częściowe		X	
przystanki	1 szt	X		
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Dobry dostęp		X	
telefonii komórkowej	Przekaznik T-Mobile		X	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Pensjonaty ,hotele ,zakłady przerobu drewna ,rolnictwo		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	„Sęk”Usługi Leśne Przerób Drewna , Transport	X		
gastronomia	Szeroko rozwinięte restauracje przy pensjonatach i w hotelach		X	
miejsca noclegowe	Około 200 miejsc noclegowych o bardzo dobrym standardzie		X	

gospodarstwa rolne	Sztuk 8		X	
uprawy hodowle	Dla własnych potrzeb, łąki uprawiane systemem ekologicznym		X	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Odpady tartaczne	X		
zasoby odnawialnych energii	Kolektory słoneczne , pompy ciepła	X		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki-6259 zł			X
środki wypracowywane				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Prof.Jacek Rybczyński – artysta grafik , Barbara Rybczyńska - malarka		X	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Jola Rybczyńska – art. grafik i papier czerpany			X
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Współwłaściciel Centrum Sportu Zimowego „Czarna Góra”		X	
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Większość mieszkańców			
Pracownicy nauki				
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Muzeum „Wapiennik”			X
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Telewizja lokalna			X
Współpraca zagraniczna i krajowa	Z sąsiedzącymi Czechami		X	
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Duża ilość tytułów dotyczących turystyki ,lokalna prasa :Brama , Euroregion Glacensis , Nowinki Strońskie		X	
Strony www				

Mapa pogładowa miejscowości

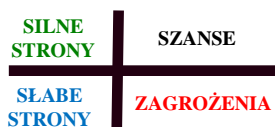
ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zabytkowy kompleks „Wapiennika” z ogrodem japońskim – miejscem wydarzeń kulturalnych – T 2. Zbiornik wodny dobrze wyposażony w infrastrukturę i sporty wodne – S 3. Malownicze położenie w Masywie Śnieżnika – T 4. Duża ilość Szlaków turystyki pieszej i rowerowej – J 5. Wysokie walory szaty roślinnej – T 6. Różnorodna baza noclegowa (pensjonaty, hotele, pokoje gościnne – agroturystyka) – B 7. Teren czysty ekologicznie – T 8. Prężnie działająca rada sołecka - J	1. Brak kanalizacji i wodociągów - S 2. Brak bezpiecznych chodników przy głównej drodze – S 3. Słabe zaangażowanie wszystkich mieszkańców do działalności na rzecz wsi - J 4. Mała ilość miejsc pracy – B 5. Niedostateczna oferta kulturalno-rekreacyjna – J 6. Brak miejsc spotkań dla mieszkańców - S 7. Słaba dostępność do szkół i edukacji ogólnej - J 8. Niski przyrost naturalny – J 9. Duża ilość odłogów i gruntów niskiej klasy – T 10. Brak dogodnej komunikacji – J 11. Rozciągnięta administracyjnie zabudowa wsi - T
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. System wsparcia ze strony Gminy – B 2. Zapotrzebowanie na usługi turystyczno-rekreacyjne – J 3. Polityka sprzyjająca rozwojowi – B 4. Rozwój Odnowy Dolnośląskiej Wsi - B 5. Zaangażowanie mieszkańców we wspólne działania - J	1. Byłe wysypisko śmieci – J 2. Trudny dostęp do leczenia specjalistycznego i szpitalnego – J 3. Zły stan strukturalnych dróg – S 4. Zagrożenia powodziowe – J 5. Duży odpływ osób młodych (migracja) J

Mieszkańcy podczas prac nad strategią

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+)=

1,3,5,7	0
9, 11	0

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie OBOJĘTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi

Standard życia (warunki materialne) (-)-

2	0
1,2,6	3

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie NIEKORZYSTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony oraz zniwelować słabe

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-)-

4,8	2,5
3,5,7,8,10	1,2,4,5

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie NIEKORZYSTNE

Zalecenia: Należy zniwelować słabe strony i zagrożenia oraz wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi

Byt (warunki ekonomiczne) (=)+

6	1,3,4
4	0

Wnioski: Obszar NEUTRALNY a otoczenie KORZYSTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi

WIZJA

Wizja hasłowa – piękna wieś dostarczająca niezapomnianych wrażeń!

Wizja opisowa

Stara Morawa – to zadbane i malownicza wieś u podnóża masywu Śnieżnika posiadająca infrastrukturę techniczną i społeczną o wysokim standardzie. Różnorodna oferta letnia i zimowa przyciąga wielu turystów. Nasi mieszkańcy są zintegrowani, aktywni i chętnie współpracują ze sobą.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres XII 2011 – XII 2012 r.

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkta cja	Hierarc hia
			Organi zacyjni e	Finans owo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna praca	Budowa domu spotkań, etap I (kwiecień – listopad)	Tak	Nie	25	I
Na czy nam najbardziej zależy?	Na rozpoczęciu pracy integracyjnej	Ognisko na powitanie lata (czerwiec)	Tak	Tak	20	II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak bezpieczeństwa na drodze	Czyszczenie rowów, wycinka przydrożnych krzewów	Tak	Tak	15	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Uczestnictwo w projekcie odnowy wsi	Przygotowanie projektu promocji odnowy wsi (kwiecień)	Tak	tak	10	IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Promocja	Budowa witaczy, budowa tablic informacyjnych (kwiecień – listopad)	Tak	Tak	5	V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Wizja:

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	
	Zasoby Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i Szanse Co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Zachowanie tradycji i obyczajów 2. Zachowanie historii wsi	2 krzyże, Stowarzyszenie MUZEUM WAPIENNIK, Fundusz sołecki, Rada Sołecka, artyści – rodzina Rybczyńskich, pochód św Marcina, organizacja świąt i odpustów w sąsiedniej parafii, kult grotty matki boskiej	Zabytkowy kompleks „Wapiennika” z ogrodem japońskim – miejscem wydarzeń kulturalnych - Małownicze położenie w - Masywie Śnieżnika - Prężnie działająca rada sołecka	Rozciągnięta administracyjnie rozbudowa wsi, brak miejsc spotkań	1.1 Organizacja stołów wielkanocnych 1.2 Wspólna organizacja koszy dożynkowych 1.3 Włączenie się w organizację odpustów 2.1 Organizacja święta Hildegardy 2.2 Organizacja obchodów święta Marcina 2.3 Odnawianie krzyży przydrożnych
B. STANDARD ŻYCIA				

1. Rozbudowa infrastruktury wsi technicznej 2. Poprawa infrastruktury społecznej 3. Poprawa wizerunku wsi	Zbiornik retencyjny, drogi asfaltowe, plac do zagospodarowania na rzecz mieszkańców	Dobrze wyposażony zbiornik wodny	Brak kanalizacji, wodociągów, oświetlenia, chodników dla pieszych	1.1 Wodociągi 1.2 Kanalizacja 1.3 Oświetlenie 1.4 Chodniki dla pieszych 2.1 Budowa domu spotkań 2.2 Budowa ścieżek rowerowych 3.1 Sadzenie krzewów bzu 3.2 Wspólne sprząatanie wsi

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

1. Zwiększenie integracji mieszkańców	Plac zabaw przy zbiorniku, zbiornik retencyjny, Wapiennik, fundusz sołecki, Stowarzyszenie Wapiennik	Prężnie działająca rada sołecka Duża ilość Szlaków turystyki pieszej i rowerowej Zbiornik wodny dobrze wyposażony w infrastrukturę i sporty wodne	Słabe zaangażowanie mieszkańców, brak dogodnej komunikacji	1.1 Organizacja ognisk integracyjnych 1.2 Organizacja imprez okolicznościowych: dzień kobiet, dzień dziecka, dzień seniora

D. BYT

1. Promocja wsi 2. Pozyskiwanie środków	Wapienniki, rada Sołecka, Stowarzyszenie Muzeum Wapiennik	Prężnie działająca rada sołecka Duża ilość Szlaków turystyki pieszej i rowerowej Zbiornik wodny dobrze wyposażony w infrastrukturę i sporty wodne	Słabe zaangażowanie mieszkańców, brak dogodnej komunikacji	1.1 Budowa witaczy 1.2 Budowa tablic informacyjnych wraz z mapą 2.1 Organizacja balu andrzejkowego 2.2 Organizacja balu karnawałowego

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Grupa Odnowy Wsi

Panorama Wsi

Plac zabaw przy zbiorniku

Tablica o miejscowości

Wapiennik

Krzyż zabytkowy

Park Krajobrazowy

Krowy

Tartak

Korty tenisowe

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO